

روزنامه

منافسه مزایده

به بهانه افزایش مجدد قیمت لبنیات

چرا هیچ درآمدی تولیدکننده راضی نمی‌کند؟

صفحه ۱

تفسیر دادرسان در مقام تمیز حق در اصل ۷۳ قانون اساسی

(نقدی بر رأی دادنامه‌های ۱۰۰۸ تا ۱۰۳۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع تبدیل وضعیت اپتارگران- بند (د) تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۰)

صفحه ۳

وزیر راه و شهرسازی تأکید کرد

دخالต์ بیجا در مسیر فعالیت بخش خصوصی؛ ممنوع!

صفحه ۴

بسته حمایتی دولت از صنایع رونمایی شد

حمایت مالی، تأمین مالی، ارزی زیرساختی و بازرگانی از صنعتگران

صفحه ۶

بعد از جنگ ۱۲ روزه

امنیت حریم هوایی ایران تأمین شد

صفحه ۱

ثبت درخواست «جبران خسارت» دانش بنیان‌ها چگونه است؟!

صفحه ۲

حذف کامل فرآیندهای فیزیکی ثبت شرکت برای نخستین بار

صفحه ۴

بازار خودرو با کاهش تعرفه واردات آرام می‌شود؟

صفحه ۵

انتقال بیش از ۲۷ هزار سهام متوفی به وراث

صفحه ۷

تکلیف قانونی در خصوص معاملات کوچک و سامانه ستاد چیست؟

صفحه ۳

سؤال سردبیر

به بهانه افزایش مجدد قیمت لبنیات

چرا هیچ درآمدی تولیدکننده راضی نمی‌کند؟

افزایش مجدد قیمت لبنیات

سال گذشته قبلی از تولیدکنندگان شیر در فضای مجازی منتشر شد که آنان به‌خاطر عدم صرفه تولید، شیر را کف خیابان می‌ریختند! چندی بعد درخواست افزایش قیمت شیر ارسال و در نهایت به انجام رسید. از آن زمان تاکنون چند ماه بیشتر نگذشته، اما برخی از شرکت‌های تولیدکننده مجدداً قیمت‌هایشان را

که چرا این قدر تورم در کشور وجود دارد؟ از یک طرف انگار هیچ قیمتی نمی‌تواند تولیدکنندگان را راضی به عرضه محصول کند و از طرف دیگر افزایش روزانه برخی محصولات، باقی تولیدکنندگان را نیز تشویق به افزایش قیمت می‌کند! انگار در این مملکت هیچ رقیمی تولیدکننده راضی نمی‌کند و برخی‌ها فقط در فکر سودجویی هستند.

هانیه قناده | مباحثه

تورم بزرگ‌ترین آفت زندگی ما شده است؛ کافی است یک روز تمام شود تا قیمت خیلی از محصولات افزایش پیدا کند! فرمول افزایش قیمت نیز چندان مشکل نیست؛ چند بار اعتراض به پایین بودن قیمت محصول، عدم عرضه محصول، نامه به مسئولان برای افزایش قیمت و در نهایت افزایش قیمت! نمونه دربارۀ این ادعا بسیار است؛ از افزایش قیمت خودرو گرفته تا لبنیات و... در واقع تورم مدت‌هاست که در کشورمان دیگر پدیده به حساب نمی‌آید و به آفتی همیشگی تبدیل شده است! با توجه به تأکید همیشگی مسئولان در مبارزه با افزایش قیمت‌ها، اما همواره شاهد افزایش قیمت محصولات هستیم. روز شنبه‌ای که گذشت دادستان کل کشور باز هم خبر از مبارزه با گران‌فروشی داد؛ وعده‌ای جذاب که ممکن شدنش به این سادگی‌ها نیست. آخرین ماه‌های سال پیش را به یاد بیاورید که چگونه قیمت سیب‌زمینی از ۶۰ هزار تومان فراتر رفته بود؛ پیش از آن نیز از افزایش قیمت گوجه‌فرنگی تا مدت‌ها نقل محافل مجازی بود. قیمت برنج نیز از آخرین هفته‌های سال قبل تاکنون در حال قد کشیدن است و تنها امید موجود این است که محصول سال جدید بتواند قیمت برنج را که از مرز ۳۰۰ هزار تومان نیز فراتر رفته، کاهش دهد! حال سؤال این است

بعد از جنگ ۱۲ روزه

امنیت حریم هوایی ایران تأمین شد

ارتش، به توانمندی پدافند هوایی در تأمین امنیت آسمان کشور اشاره و عنوان کرد: دشمن صهیونیستی به دنبال از بین بردن توان پدافندی ایران بود و بخشی از سامانه‌های پدافندی ما در این جنگ آسیب دیدند؛ اما با تلاش هرزمان سامانه‌های آسیب‌دیده جایگزین و در محل‌های

شبهانه‌روز پای سامانه‌ها بودند و به مقابله با دشمن پرداختند. امیر دریا دار موسوی؛ با اشاره به جنایات رژیم صهیونیستی در این جنگ، افزود: رژیم جنایتکار صهیونیستی تهاجم ناچوانمردانه‌ای را به خاک ایران انجام داد و از این تهاجم اهدافی را دنبال می‌کرد. معاون عملیات

دستاوردهای نیروهای مسلح و ارتش جمهوری اسلامی در دفاع مقدس ۱۲ روزه، اظهار کرد: در این جنگ تحمیلی، اولین اقدامات دشمن صهیونیستی علیه سامانه‌های راداری و پدافندی کشور بود که هرزمان ما در نیروی پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

معاون عملیات ارتش، گفت: ما توانستیم با بهره‌گیری از سامانه‌های پدافندی موجود و جایگزینی سامانه‌های جدید، فضای کشور را پوشش دهیم و امنیت حریم هوایی ایران عزیز را تأمین کنیم. امیر دریا دار محمود موسوی، در گفتگو با خبرگزاری دفاع مقدس، با اشاره به

حرف‌های خودی و بی‌خودی

رد و تکذیب!

بزرگان فرمایش کرده‌اند که دو صد گفته، چون نیم کردار نیست و ایضاً کار به عمل برآید به سخن دانی نیست؛ البته قدیمی‌ها در کنار اینکه حرف زیاد زداند، حرف‌هایی از جنس طلام زیاد داشته و در رابطه با رابطه و ضابطه حرف و عمل هم، کلی ضرب‌المثل و شعر و حکایت و قصه وجود دارد که ختم کلام و چکیده همه آن‌ها این است که با حلاو حلوا کردن، دهان شیرین نمی‌شود و حرف و وعده و شعار و سخنرانی و این قسم چیزها هر چند خیلی خوب و فصیح و درجه یک باشند، در نهایت در همان دایره لغات و کلمات باقی می‌مانند و برای خدشاند زندگی می‌گذرانند و اثر و خدمت و نتیجه به‌دردی‌خوری برای دیگران و ایضا شنونده‌ها ندارند. نمی‌دانم چه صیغه‌ای است که این بی‌اثری و علی‌السویه بودن، بیشتر در مورد حرف و سخن‌های شیک و مجلسی و خوب و روی بند، کاربرد دارد ولی حرف‌های تند و تیز و تلخ و گزنده، در همان حد حرف هم که باشند اثر تخریبی و تحریکی و دلخوری و شکاکی کردن مخاطب را با خود به همراه می‌آورند و باید عرض کنیم که از این حیث یک اتقوتلست غیرمعقولی به‌وجود آورده که مجالاً هوشنگ‌خان (خودمان را می‌فرماییم) با همه هوشنگ‌خانی خود نمی‌داند، چطور آن را جمع کرده و شرح و توضیح دهد! برخی فرمایش می‌کنند که حرف‌های خوب و انگیزشی و محبت‌آمیز و تعریف و تمجید و تکریم هم، خیلی بیشتر از دایره سخن و ادب، کاربرد داشته و در عمل هم حرف‌هایی برای گفتن دارند، اما خب، می‌دانیم و می‌دانید که میان این دو، تفاوت از زمین تا آسمان است و این قسم حرف‌های خوشگل خوشگل، خیلی هم که کارشان درست باشد برای مدت کمی مؤثر هستند و صخره سنگ واقعیت و عمل باقی می‌شود هواس‌ها دوبرتبه سر جایش بیاید و در آسمان و فضا سیر نکنند! راستش را بخواهید می‌خواستیم در مورد این قصه‌های پُر تکرار رد و تکذیب و تأیید و حمایت و موافقت‌های زبانی و لسانی حرف بزنیم، نفهمیدیم چطور شد سر از تفاوت بین حرف و وعده بسا عمل و انجام کار در آوریم و بعد از مدت‌ها، چند جمله‌ای حرف حساب زدیم!

از روزی که ما به خاطر می‌آوریم و احتمالاً شما هم به یاد دارید، در این کره خاکی، تفاوت بین حرف‌ها و اقدامات وجود داشته و این بساط از یک طرف اقدام و عمل از طرف دیگر، رد و تکذیب وجود داشته و خیلی هم کشور و منطقه و قاره و نژاد و زبان و رسم و قاعده و قانون و چارچوب و رنگ و لباس در این قفره مؤثر نبوده و اگر شرایط مساعد باشد و فرصت و امکانش موجود، برخی‌ها خوب بلد هستند از آن استفاده کرده و کارشان را پیش ببرند. اما بالاخره هر روش و منش و امکانی، یک تاریخ سررسید و انقضاء دارد، تا قیام قیامت که نمی‌شود از آن استفاده کرد، تکرار صداره، کار را انخما می‌کند، مردم را احساس کرده و در حضور پرفروغ اینترنت و فضای مجازی کار را به جایی می‌رساند که دیگر هیچ حرفی نوبی که خلق!... نمی‌رود و تا زمین و زمان را به هم ندوزند که خلافتش را ثابت کنند، ول کن ماجرا نیستند، برای همین است که اهالی زمین، خیلی به شنیده‌ها، گوش نمی‌دهند و حواس‌شان را جمع می‌کنند که دیدنی‌ها را ببینند، هر چند خیلی کم‌رنگ و خفیف و زیرپوستی و قایمکی و چراغ خاموش باشند، بماند که در این کره خاکی اقتدر برخی‌ها به اعجاز زبان و سخن و رسانه ایمان دارند که همچین گذرشت و خیلی شفاف و عیان، اقدامات و کارهایی می‌کنند که در زبان و حرف و شعار، برعکس آن را فرمایش کرده و وعده‌هایشان با افعال شان تومانی، نه ربال توفیر دارد ولی همچنان در باد خوش هنرنمایی رسانه و قدرت سخنوری و قصه سرائی خود خوییده و فکر می‌کنند که دیگران، خدای ناخواسته چشم و فکر و تحلیل و تفسیر ندارند.

هوشنگ خان

جناب آقای مهندس سمیعی

رئیس محترم هیأت مدیره شرکت پتر و شیمی بوشهر
فقدان مادر بزرگوارتان، ما را نیز اندوهگین ساخت. غفران و رحمت‌الهی برای آن عزیز از دست رفته و سلامتی و طول عمر با عزت برای جنابعالی و خانواده محترم متان از پروردگار متعال خواهیم.

روزنامه «مناقشه»

می‌توانید با خرید نسخه کاغذی نسخه الکترونیکی را رایگان دریافت کنید

شما به راحتی می‌توانید در این نشریات موضوعات مورد نظر خود را جستجو کنید

منتشر شده

شرایط عمومی پیمان

(نشریه ۴۳۱۱)

خرید اشتراک ویژه در سایت

Qanoonnameh.ir

فصلنامه

| علی قره‌داغلی – ۲۸ تیر ۱۴۰۴ | مناقصه |
<https://t.me/qaradaghi>

ثانیاً؛ در قریب به اتفاق موارد، بحث از انجام کلیه مراحل معاملات شده است.

بنابراین باید گفت؛ با توجه نص مواد قانونی که بحث از انجام کلیه مراحل معاملات شده است، استثنا نمودن آن در هر مقرره دیگری باید به صورت مضیق تفسیر شود. لذا براساس آخرین مقرره یعنی ضوابط اجرایی بودجه ۱۴۰۴؛ معاملات کوچک نیازی به دریافت شناسه شمس ندارد. لیکن به استناد ماده ۳ [پین‌نامه فعالیت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مصوب ۱۳۹۰، دستگاه‌ها ملزم به انجام معامله برای معاملات بالای ۱۰ درصد معاملات کوچک، از طریق بستن هستند بنابراین معاملات بالای ۱۰ درصد نصاب معاملات کوچک باید در این سامانه ثبت شوند حتی اگر از دریافت شناسه شمس معاف شده باشند.

در این خصوص باید یادآور شد رأی هیئت تخصصی اداری و امور عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۴/۳۳۴۰۰۰۰۳۳۴۱۳۹۰۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۲/۱۳ نیز که مورد استناد بر فراغی برای خروج معاملات کوچک‌از دایره ثبت در سامانه می‌باشد، رأی به عدم ابطال مقرره‌ای بوده که در آن به ثبت معاملات کوچک در سامانه ستاد اشاره نشده است لذا از آن یک‌ا

مرحله میزان حقوق عامه/ مقاله پژوهشی، سال اول، دور ۴، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۳

صمت، بر این امر تأکید نموده است. در همین اساس دبیر کارگروه سامانه ستاد نیز در نامه ۵۶۱۲۳۳۵ مورخ ۱۴۰۴/۴/۲۲ خود نیز بر این موضوع تأکید کرده است.

معاملات کوچک شناسه معاملاتی ستاد (شمس) در یافت کنند. ۸- به استناد ماده ۱۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰؛ «دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه و سازمان‌های وابسته به آن‌ها مکلف به ثبت معاملات خود در سامانه مودیان می‌باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات معاملات ثبت‌شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت موضوع تبصره ۵ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم عیناً و به صورت برخط به سامانه مودیان منتقل شود.

که ملاحظه می‌شود:

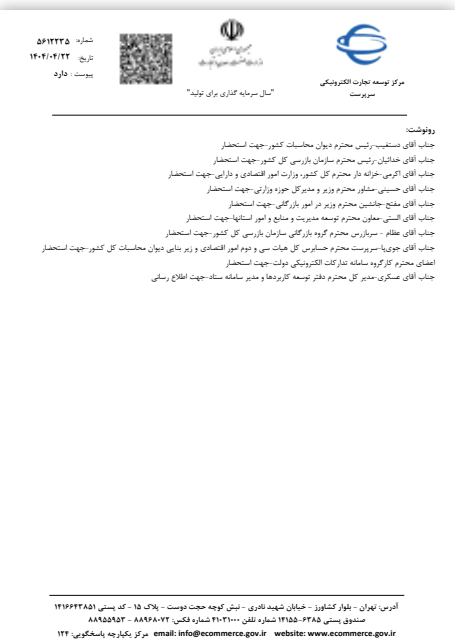
اولاً؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت در همه موارد مذکور، متولی راه‌اندازی و انجام معاملات در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت و انتقال به سامانه مودیان شده است و از سویی

اصلاحی ۱۳۸۹/۵/۹ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) بر گزار کنند...»

۵- شورای عالی اداری به استناد بند ۵ ماده ۱۴ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۴ مکلف شده نسبت به تعیین دستگاه متولی سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نحوی اقدام نماید که تکالیف ماده ۵۰ قانون دائمی برنامه‌های توسعه کشور و تمامی ارجاعات قانونی به این سامانه حداکثر تا پایان خردادماه عملیاتی شود.

۶- دولت به حکم جدول شماره ۲۲ ذیل ماده ۱۰۴ برنامه هفتم، باید تا پایان برنامه، انجام کلیه معاملات دولت را به صورت ۱۰۰ درصد الکترونیکی محقق نماید.

۷- دستگاه‌های اجرایی به استناد جزء ۶ ماده ۱۴ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۴، ملزم به ثبت و انجام کلیه مراحل معاملات دولتی در سامانه ستاد شده‌اند و باید برای همه آنها به استثنای

۳- به استناد تبصره ۳ ماده ۹ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب ۱۴۰۲؛ «به منظور افزایش قیمت فروش و نقدشوندگی وثایق و شفافیت در مزایده‌ها قوه قضائیه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظفند مزایده‌های شعب اجرای احکام دوایر اجرای ثبت و تصفیه ورشکستگی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) بر گزار کنند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است امکان برگزاری این مزایده‌ها را در سامانه فراهم سازد...»

۴- به موجب بند «الف» ماده ۱۰۸ برنامه هفتم پیشرفت مصوب ۱۴۰۳/۳/۱؛ «قوه قضائیه مکلف است مزایده‌های شعب اجرای احکام، دوایر اجرای ثبت و تصفیه امور ورشکستگی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) بر گزار کنند. وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است امکان برگزاری این مزایده‌ها را در این سامانه فراهم سازد.... ستاد مبارزه با مواد مخدر نیز مکلف است مزایده‌های اموال موضوع ماده ۳۰ قانون مبارزه با مواد مخدر

در ابتدا باید یادآور شد: ۱- به استناد تبصره ۵ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی سال ۹۴، «وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است حداکثر تا مدت شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون سامانه انجام معاملات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی را برای مدیریت انجام کلیه مراحل مناقصات و مزایده‌ها راه‌اندازی کند و امکان دسترسی برخط (آنلاین) سازمان امور مالیاتی را فراهم آورد.» و ۲- به استناد ماده ۵۰ قانون احکام دائمی توسعه «دستگاه‌های مشمول قانون برگزاری مناقصات و دیگر معامله کنندگان بخش عمومی، ... باید ... تمام مراحل معاملات خود مانند درخواست استعلام، فراخوان، توزیع و دریافت اسناد، گشایش الکترونیکی پاکت‌ها یا پیشنه‌ها، انعقاد قرارداد و داد و ستد و وجه و تضمینات و نیز هر گونه الحاق، اصلاح، فسخ، ابطال و خاتمه قرارداد را از طریق این سامانه و به‌طور الکترونیکی انجام دهند.»

تفسیر دادرسان در مقام تمیز حق در اصل ۷۳ قانون اساسی

قسمت اول

نقدی بر رأی دادنامه‌های ۱۰۰۸ تا ۱۰۳۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع تبدیل وضعیت ایثارگران بند (د) تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۰

پیشین وی یعنی استخدام پیمانی خاتمه یافته و به موجب مجوز قانونی جدید، به عنوان کارمند رسمی مشغول به کار می‌شود. بدین ترتیب ماهیت حقوقی تبدیل وضعیت در واقع استخدام جدید است که مستلزم حاکمیت اصول ورود به مشاغل عمومی است. (سهراب‌لو، لطفی، ۱۴۰۰: ۷۸)

ب- تبدیل وضعیت استخدامی ایثارگران در قوانین و آراء قضایی فصل چهارم قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران (مصوب ۱۳۹۱/۷/۳) مجلس شورای اسلامی به موضوع به‌کارگیری و استخدام ایثارگران پرداخته شده است. مطابق ماده ۲۱ قانون «کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون مکلف‌اند حداقل بیست‌و پنج درصد از نیازهای استخدامی و تأمین نیروهای مورد نیاز خود را اعم از رسمی پیمانی، قراردادی شرکتی که وفق ضوابط و مجوزهای مربوط و جایگزینی نیروهای خروجی خود اخذ می‌نماید، به خانواده‌های شهدا، جانبازان و آزادگان و همسر فرزندان شهدا و جانبازان زیر بیست‌و پنج درصد و بالاتر، فرزندان و همسران آزادگان یک سال و بالای یک سال اسارت اسرا و خواهر و برادر شاهد اختصاص دهند و پنج درصد سهمیه استخدامی را نیز به رزمندگان با سابقه حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه‌ها و همسر فرزندان آن‌ها و فرزندان جانبازان زیر بیست‌و پنج درصد و آزادگان کمتر از یک سال اسارت اختصاص دهند.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های مشمول این قانون موظف‌اند پس از بازتنظیمی یکی از ایثارگران از محل سهمیه استخدامی خود با رعایت شرایط عمومی استخدام یکی از فرزندان شهید، جانبازان زیر بیست‌و پنج درصد و بالاتر، ازاد اسیر و مقودالاور را در آن دستگاه استخدام نمایند.]] (۱۳۹۶ تا ۱۴۰۳) موارد اصلاحی ماده ۲۱ قانون ایثارگران در خصوص تبدیل وضعیت ایثارگران به رسمی قطعی در قالب بند (د) ماده ۸۷ قانون برنامه ششم توسعه اعمال شده است. همچنین در بند (د) ماده (۸۷) قانون برنامه ششم توسعه اشاره شده که وضعیت استخدامی ایثارگرانی که رابطه به کارگیری از نوع پیمانی قراردادی شرکتی یا دستگاه اجرایی دارند، بایستی به وضعیت رسمی قطعی تبدیل وضع گردند.

گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد نماید به صراحت از شرایط یکسان برای احراز مشاغل سخن می‌گوید. (گودرزی کریمی دشتی، ۱۴۰۰: ۱۸۲) مطابق مواد ۱۷، ۱۹ و ۱۹ قانون استخدام کشوری (مصوب ۱۳۴۵) استخدام عبارت است از پذیرفتن تصدی خدمت دولت در یکی از وزارتخانه‌ها یا شرکت‌ها یا موسسات متولی. در ماده ۱۳ قانون استخدام کشوری تصریح شده که استخدام اشخاص به خدمت رسمی دولت از طریق امتحان یا مسابقه انجام می‌شود بر همین اساس تبصره (۱) ماده (۱) وزارتخانه‌ها نمی‌توانند در قبال داوطلبان یا دانشجویان یا فارغ‌التحصیلان، تعهد استخدامی به وجود آورند. مطابق ماده ۱۹ این قانون نیز افرادی که در دوره آزمایشی لیاقت و کاردانی و علاقه به‌کار از خود نشان دهند در عتاد مستخدمین رسمی منظور خواهند شد.

در قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب ۱۳۸۶) نیز در ماده ۴۱ بر اصل برابری فرصت‌ها و شایسته‌گزینی در ورود به خدمت دولتی تصریح دارد، به نحوی که ورود به خدمت و تعیین صلاحیت استخدامی افراد داوطلب استخدام با رعایت مراتب شایستگی و برابری فرصت‌ها انجام می‌شود.

همچنین مطابق ماده ۴۵ این قانون استخدام در دستگاه‌های اجرایی به دوروش انجام می‌پذیرد:

«الف - استخدام رسمی برای تصدی پست‌های ثابت در مشاغل حاکمیتی ب- استخدام پیمانی برای تصدی پست‌های سازمانی و برای مدت معین.» ماده ۱۱ [پین‌نامه اداری استخدامی اعضای غیرهیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی نیز استخدامی را این گونه تعریف نموده است: «به کارگیری شخص حقیقی به صورت رسمی یا پیمانی یا قراردادی طبق ضوابط و مقررات مندرج در این آیین‌نامه به منظور خدمت در دانشگاه». (یزدان‌پناه، ۱۳۹۷: ۲۷)

در واقع در تبدیل وضعیت، استخدام پیشین متغی می‌شود و استخدام جدیدی حیات می‌یابد. به‌طور مثال کارمند پیمانی شاغل در دستگاه اجرایی که مشمول تبدیل وضعیت پیمانی به رسمی می‌شود، استخدام

مقاله علمی پژوهشی به چاپ رسیده که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند: مقاله تحلیلی بر تبدیل وضعیت ایثارگران از شرکتی به رسمی با تأکید بر آراء دیوان عدالت اداری، مقاله تبدیل وضعیت استخدامی در حقوق اداری ایران ماهیت و اصول حاکم و مقاله حدود صلاحیت قضات در خودداری از اجرای مقررات دولتی مخالف با قانون. نکته حائز اهمیت و وجه تمایز این مقاله با دیگر مقالات آن است که به آراء دادنامه‌های ۱۰۰۸ تا ۱۰۳۵ دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال سه شرط لزوم بیمه پردازی تمام‌وقت بودن و تمدید قرارداد مشمولان، پرداخته و در تارن است ضمن نقد رأی صادره بر لزوم مدنظر قرار دادن هدف مقنن با توجه به مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی و حقوق عامه که در اصل ۲۸ قانون اساسی تجلی یافته، رعایت قوانین آمره همچون قانون کار و قانون تأمین اجتماعی و اصول مهم حقوق عمومی همچون اصل عدالت استخدامی در تفسیر قضات که در آراء هیئت عمومی دیوان تبور می‌یابد، تأکید نماید؛ بنابراین پژوهش حاضر به روش توصیفی - تحلیلی و در پی نقد حقوقی دادنامه‌های مزبور و با توجه به ثبت بیش از سی هزار دادخواست با موضوع تبدیل وضعیت در دیوان عدالت اداری تدوین شده است.

الف - ماهیت حقوقی تبدیل وضعیت استخدامی لزوم برگزاری آزمون برای جذب به کارگیری و استخدام و در نهایت تبدیل وضعیت استخدامی بر گرفته از اصل برابری فرصت‌ها است که به عنوان یکی از اساسی‌ترین اصول حاکم بر عدالت و معنای بهره‌مندی برابر شهروندان از فرصت و موقعیت‌های موجود در جامعه به نحو رقابتی است و مطابق آن همه افراد جامعه باید از امکان برابر برای دستیابی به مشاغل عمومی و تخصصی برخوردار باشند. قرار دادن موانع از طریق ملاک‌های جنسیتی، قومی، نژادی، مذهبی، سیاسی و مانند آن خلاف اصول قانون اساسی و حقوق عامه بوده و قانونگذار علاوه بر تصریح به برابری و مساوات اشخاص در اصول ۱۹، ۳ و ۲۰ قانون اساسی در اصل ۲۸ قانون اساسی هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل

واژگان کلیدی: اصل هفتاد و سوم قانون اساسی، بند (د) تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، تبدیل وضعیت ایثارگران، تفسیر قانون.

مقدمه در نگاه اسلام عدالت ملاک و شاخص سیاست‌ورزی «ملاک السیاسة العدل» (غررالحکم و دررالحکم ۹۷۱۴) و معیار خیر بودن سیاست‌هاست «خیر السیاسات العدل» (غررالحکم و دررالحکم: ۴۹۴۸). عدالت حصن و دژ محکمی برای حکومت‌ها بوده و ثبات و نفوذ حکمرانی دولت‌ها وابسته به عدالت است. مقام‌عظم‌هبری بر این مبنا بر ضرورت توجه به عدالت و تدوین پیوست عدالت برای قوانین و مصوبات تأکید داشته و چنین بیان نمودند: «مسئله، عدالت‌ورزی است که اساس حکومت اسلامی جمهوری اسلامی بر اقامه عدل است» موضوع به کارگیری جذب و اشتغال در دستگاه‌های اجرایی یکی از مهم‌ترین درخواست‌هایی است که از سوی افراد جامعه در طول سال‌های گذشته وجود داشته است.

اولین قانون استخدامی ایران در سال ۱۳۰۱ به تصویب رسید که در آن معیارهای آزمون‌های رقابتی و نظام تعیین رتبه کارمندان پایه‌گذاری شده است. متعاقب آن قانون استخدام کشوری در سال ۱۳۴۵ حاوی یازده فصل و ۱۵۱ ماده به تصویب رسید. از جمله مهم‌ترین قواعد و ضوابط این قانون منوط شدن استخدام به شرط داشتن شرایط عمومی و قبولی در مسابقه ورودی می‌باشد (مواد ۱۳ و ۱۴ قانون استخدام کشوری همچنین در قانون مدیریت خدمات کشوری که در قالب ۵۱ فصل و ۱۲۸ ماده در سال ۱۳۸۶ به تصویب رسید، موضوع ورود به خدمت، شرایط عمومی و تعیین فرآیندهای اجرایی استخدام و انتصاب و ارتقای شغلی در فصول ششم، هفتم و هشتم به خوبی پیش‌بینی شده است. از سویی موضوع تبدیل وضعیت یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های نیروهای به کارگیری شده در دستگاه‌های اجرایی است به همین علت نمایندگان مجلس شورای اسلامی با هدف رفع دغدغه‌های ایثارگران شاغل در وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها نسبت به تصویب حکمی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ مبنی بر تبدیل وضعیت این افراد به صورت رسمی قطعی اقدام نموده‌اند. در خصوص تبدیل وضعیت ایثارگران و در سه سال گذشته چندین

| مهدی یزدان‌پناه |
دانش آموخته دکتری حقوق بین‌الملل عمومی، دانشکده عدالت، تهران، ایران،

چکیده

مطابق دادنامه شماره ۱۰۰۸ الی ۱۰۳۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری، سه شرط موقت بودن ذی‌نفع، بیمه پردازی و تمدید قرارداد ابطال گردید و بدین ترتیب تمامی افرادی که به صورت پاروقت، بدون بیمه پردازی و به صورت موقت در دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده ۲ قانون جامع ایثارگران به هر نحوی از انحاء شاغل بوده‌اند، مشمول تبدیل وضعیت شده و دستگاه می‌بایست نسبت به صدور حکم رسمی - قطعی (پس از تشریفات قانونی) اقدام نماید. این در حالی است که مطابق بند ۳ و ۱۳ اصل یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی، قوه‌قضائیه مسئول تحقق بخشیدن به عدالت و تحقق حقوق عامه و نظارت بر حسن اجرای قوانین است. قانون اساسی در فصل سوم، حقوق ملت (اصول ۱۹ تا ۴۲) در مقام تبیین حقوق عامه برآمده، حقوقی که ملت نسبت به حاکمیت دارد، یکی از مهم‌ترین این حقوق در اصل ۲۸ تبور یافته است «دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایثارگران را با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد حمله قوانین آمره بوده و همه مقامات قضایی و متصدیان اجرایی نسبت به رعایت مفاد قانون اقدام نماید. تاکنون از محل اجرای حکم بند (د) تبصره ۲۰ بودجه سال ۱۴۰۰ بیش از دویست و ۱۰ هزار نفر تبدیل وضعیت شده‌اند به نحوی که بسیاری از پست‌های تخصصی سازمان‌ها به پست‌های عمومی تغییر عنوان شده‌اند. بدین‌اسی است با اجرای دادنامه فوق مشکلات فراوانی از این حیث بر نظام اداری تحمیل می‌شود. از سویی این دادنامه باعث ایجاد تبعیض ناروا و بهره‌م خوردن نظام اداری صحیح شده و در مقام اجرا این رأی با بند ۹ و بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی نیز مغایرت دارد. رأی صادره هیئت عمومی دیوان عدالت اداری عملاً تفسیر خارج از هدف مقنن بوده و بخشی از قوانین کشور نسخ ضمنی شده و به یک معنا دامنه شمول قانون توسعه یافته است.

